

DE NOCES/DE BRUILOFT OP DE ZOMER VAN ANTWERPEN

★★★

STEPHAN MOENS

Huwelijk tussen Tsjechov en Stravinsky

Ondanks alle weemoed en Russische zieligheid geeft Tsjechov nagenoeg altijd de verfrissende indruk dat er niets veranderd is. Hoe Russisch zijn bruiloft ook is, op Vlaamse huwelijksfeesten anno 2005 wordt er evenveel gezanikt, ruzie gemaakt of over geld gezeikt. Toch is de bruiloft waarop de Zomer van Antwerpen in de oude spoorweggebouwen op de Dam uitnodigt ontgenegelijk Russisch.

Op de receptie vooraf is er wodka, opzichtig-Slavisch ogende kledij en een weemoedige romances zingende tenor (met een begeleider die surrealistisch op een op zijn kant staande buffetpiano speelt). Daarna worden de gasten in de hoofdzaal aan tafel genodigd (nog meer wodka) en beginnen de speeches, de toasts enzovoort. Weinig weemoed of subtiliteit à la Stanislavski hier maar veel tempo en wrange komiek, op het burleske af, culminerend in een onemanshow voor Bert André als de ouwehoerende marineofficier Revenov-Karaelov, die ver over the top zou zijn als hij niet min of meer letterlijk zo bij Tsjechov stond.

Hier eindigt normaal Tsjechovs verhaal maar in Antwerpen gaat het naadloos over in het eigenlijke feest. Het even tevoren nog door de telegrafist Ivan Jat (Robby Cleiren) aangegeven ritme wordt heel tsjechoviaans opgenomen door piano's en slagwerk, de familie van de bruidegom, die tevoren nogal zwijgzaam was, begint plots te zingen en we zijn vertrokken voor Stravinsky's bruiloft. De vier stemmen van de partituur zijn handig verdeeld over de zeventien zangers, die voor de koorpassages weer samenkomen: een ensemble van onderscheiden kwaliteit maar met enkele uitstekende stemmen en als geheel passabel. Ondanks de grote afstand tussen het speelveld en de instrumenten functioneert het samspeel zowel akoestisch als ritmisch behoorlijk. In een concertuitvoering zou je uiteraard meer precisie verwachten maar hier passen de lichte decalages bij het wilde gebeuren.

Het wonderlijkste bij deze coup de théâtre is dat het in de voorstelling aanwezige tempo accuraat behouden blijft en zelfs nog wordt opgevoerd. Dat heeft het niet onverdienlijke effect dat ook een publiek dat helemaal niet met Stravinsky vertrouwd is, zoals je dat bij de Zomer van Antwerpen gelukkig

mag verwachten, onweerstaanbaar meegesleept wordt.

Het in wezen hyperrealistische gebeuren, dat het publiek met eten en drinken bij het feest betreft, zou misschien banaal zijn als het niet vervreemd werd: door Stravinsky's muziek uiteraard maar ook door de huwelijksfotograaf Kartinkin (Stef Stessel), wiens kiekjes, eerst van de gasten op de receptie en daarna van de genodigden op het bruiloftsmaal, onmiddellijk geprojecteerd worden op grote schermen (op de

Foto Stef Stessel

Een sterk concept, een show met een strak tempo, goede acteurs, zangers en muzikanten zijn de sterktes van deze voorstelling

receptie vooraf kon je nog via een hoofdtelefoon luisteren naar dreigende commentaren op de bruiloft, een minder geslaagd vervreemdingseffect).

Een sterk concept (van Judith Vindevogel), een show met een strak tempo, goede acteurs, zangers en muzikanten zijn de sterktes van deze voorstelling, waarin enkel de - zeker aanwezige - wanhoop van Tsjechov een beetje te veel naar de achtergrond is gedrongen.

WAAR EN WANNEER Antwerpen, spoorwegemplacement op de Dam, nog voorstellingen tot 30 juli (uitverkocht).

JUDITH VINDEVOGEL EN SARA DE BOSSCHERE OVER DE NOCES/DE BRUILOFT

'Wodka en rode soep steken handje toe'

De Zomer van Antwerpen is Der traditiegetrouw een vol toegankelijke voorstellingen, verrassende ontmoetingen en vlinders in de buik. Daar komen trouwpartijen van, zoals in *De noces/De bruiloft* van de collectieven Walpurgis en de Roovers. In samenwerking met het Spectra Ensemble zetten ze een grootschalig huwelijksfeest op waarin Anton Tsjechov's *De bruiloft* het voorspel vormt voor een merkwaardig vlotte uitvoering van *Les noces* van Igor Stravinsky. Het resultaat is een ongewone confrontatie van theater en muziek in een indrukwekkende setting met twee feestzalen, vier vleugel piano's, veel slagwerk, tientallen acteurs en zangers en niet minder flessen wodka.

Judith Vindevogel (Walpurgis): "We krijgen veel reacties van muzikanten op de schijnbaar zelfsprekende manier waarop onze zangers zo'n complex stuk als Stravinsky's *Les noces* brengen. Dat is het grootste mogelijke compliment, want we wilden met deze voorstelling de strakke partituur openbreken. De kracht van de zangers is dat ze niet enkel aandacht hebben voor hun stem en de muzikale precisie, maar dat ze zich ook bewust zijn van de inhoud van de teksten en kunnen deelnemen aan het groter theaterafl en feestelijk geheel waarin de muziek ingebed is."

Sara De Bosschere (De Roovers): "Na Judith's vraag om een context te bedenken voor *Les noces* hebben we met de Roovers huwelijksverhalen gelezen van Canet-

■ Sara De Bosschere (De Roovers, l.) en Judith Vindevogel (Walpurgis): "Een muziektheaterfeest met barsten erin, een stuk dat wringt."

(Foto Stef Depover)

ti, Brecht en Gombrowicz, films bekeken van Kusturica en Altman, maar uiteindelijk kozen we ervoor om *Les noces* te laten aangevangen vanuit de chaos van het huwelijksfeest van Tsjechov."

Levert dat geen opeenvolging op van twee totaal verschillende werelden, zonder dat theater en muziek in elkaar worden geschoven?

De Bosschere: "We monterden theater en muziek achter elkaar, maar die beïnvloeden elkaar wel degelijk. Acteurs en zangers zijn geen vervlekkjes op een schildertafel, maar we zijn samen aan het schilderen aan iets nieuws. Onze attitude als acteur verandert doordat we gedurende de hele voorstelling samen met de zan-

ervaren. Ik regisseer de zangers dan ook niet van bovenaf, ik moedig hen aan de theatraaliteit te zoeken in Stravinsky's muziek."

Deze voorstelling wordt gepresenteerd op de Zomer van Antwerpen, die zich tot een breed publiek richt.

Vindevogel: "We delen de filosofie van het festival en zijn ervan overtuigd dat we vele mensen van Stravinsky laten genieten, die normaal nooit met klassieke muziek in aanraking komen."

De Bosschere: "Onze voorstelling is heel toegankelijk en genereus. Je krijgt een muziekuitvoering van topniveau in een ongewone setting. De toeschouwers nemen deel aan de receptie terwijl de personages zich onder hen mengen. Dit is echt een *fin de saison*-project, en we zorgen er dan ook voor dat het voor het publiek feestelijk en fantastisch wordt. De wodka en de typische rode soep die ze krijgen, helpen daarbij ongetwijfeld. De toeschouwers worden betrokken in een ongepolijst geheel van receptie, toneel en muziek. Ook de locatie, een spoorwegemplacement uit de tijd waarin Stravinsky *Les noces* schreef, past daarin want het is zowel mooi als ruw genoeg. We voeren de toeschouwers mee in een muziektheaterfeest met barsten in, een stuk dat wringt. We mikken op hun verbeelding en verwondering, in de plaats van op een consumerende blik."

Jeroen Versteete